



HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGABIA

ETIČKI KODEKS

Zagreb, rujan 2021.

Preambula

Hrvatsko katoličko sveučilište želi se razvijati kao međunarodno priznato sveučilište koje je nositelj obrazovno-znanstvenih procesa u svrhu napretka hrvatskog društva i očuvanja hrvatskog i katoličkog identiteta s ciljem povezivanja znanja sa životom i napretkom cjelokupnog hrvatskog društva.

Hrvatsko katoličko sveučilište promovira i štiti ljudsko dostojanstvo, opće i nacionalne kulturne baštine, poštuje i zauzima se za autonomiju istraživačkog i nastavnog rada, razvija kvalitetan odgoj i obrazovanje, potiče kulturalni dijalog i suradnju i pridonosi jačanju katoličkog i hrvatskog nacionalnog identiteta u kršćanskome duhu služenja za dobrobit bližnjemu i za opće dobro društva.

Djelovanje Hrvatskog katoličkog sveučilišta temelji se na trajnom traženju istine pomoću istraživanja, čuvanja i posredovanja znanja za dobro društva a sukladno načelima katoličkog nauka i u skladu s naravi katoličke univerzalnosti kao i u skladu s visokim i posebnim zahtjevima slobode.

Hrvatsko katoličko sveučilište djeluje po odredbama Kodeksa kanonskog prava, odredbama Apostolske konstitucije *Ex corde Ecclesiae*, zakonodavstva Republike Hrvatske, međunarodnih Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske te provedbenog Sporazuma potpisanog između Nadbiskupije zagrebačke (temeljem odluke Hrvatske biskupske konferencije) i Vlade Republike Hrvatske.

Cilj Etičkog kodeksa Sveučilišta jest promicanje etičkih načela i vrijednosti u izvođenju nastave i istraživanju, u poslovnim odnosima, u odnosima prema javnosti te u primjeni suvremenih tehnologija te svim članovima akademske zajednice osigurati djelovanje i razvoj u skladu s njihovim kompetencijama, obvezama i pravima. Etički kodeks promiče ozračje u kojem sve osobe koje studiraju, izvide nastavu, bave se znanstvenim i/ili umjetničkim radom, surađuju u izvedbi znanstvenih, umjetničkih i/ili nastavnih programa, djeluju u okviru zajedničkih i pomoćnih služba, obavljajući svoje poslove čuvaju ugled i dostojanstvo Sveučilišta i svoje struke te se odgovorno odnose prema drugim članovima sveučilišne zajednice i osobama izvan Sveučilišta s kojima profesionalno dolaze u doticaj.

Zaposlenici, studenti, vanjski suradnici i suradnici izvan Sveučilišta dužni su prepoznati, promicati, ostvarivati i osiguravati:

- dostojanstvo svake ljudske osobe, bilo kao pojedinca bilo kao člana sveučilišne zajednice u skladu sa socijalnim naukom Crkve
- osjećaj pripadnosti Sveučilištu, duh služenja i suradnje, čestitosti, dosljednosti, pravednosti, nepristranosti, zakonitosti i poštenja
- vlastitu društvenu ulogu pomoću slobodnog odvijanja aktivnosti studija, poduka i znanstvenog istraživanja
- odgovornost u poslovnim odnosima i odnosima prema javnosti
- ravnopravnost, poštivanje temeljnih načela djelovanja Sveučilišta
- odbacivanje svakog oblika nepravedne diskriminacije.

Na temelju članka 112. st. 13. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17, 96/18), članka 72. i 92. Statuta Hrvatskog katoličkog sveučilišta te Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, Senat na 5. sjednici svoga 4. saziva održanoj 21. rujna 2021. godine donosi

ETIČKI KODEKS

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks sadržava odredbe o načelima, pravima i obvezama kojima se uređuju odnosi među nastavnicima, znanstvenicima, studentskim i administrativnim članovima sveučilišne zajednice i suradnika izvan Sveučilišta.

Članak 2.

Uporaba pojmova:

„Etički kodeks“ označava Etički kodeks Hrvatskog katoličkog sveučilišta

„Sveučilište“ označava Hrvatsko katoličko sveučilište

„sveučilišna zajednica“ i „članovi sveučilišne zajednice“ označava sve studente, nastavnike, znanstvenike, suradnike, službenike i djelatnike kao i suradnike izvan Sveučilišta neovisno o vrsti i trajanju ugovora temeljem kojeg ostvaruju prava i obveze na Sveučilištu

„akademska zajednica“ i „članovi akademske zajednice“ uključuje sve osobe koje sudjeluju u nastavi, znanstvenom istraživanju i mentorstvu

„nastavnik“ označava sve osobe koje izvode nastavu i sudjeluju u istraživačkom radu na Sveučilištu bez obzira na nastavno, znanstveno ili suradničko zvanje te na vrstu i trajanje ugovora temeljem kojeg izvode nastavu

„student“ označava sve osobe uključene u obrazovni program Sveučilišta.

Korištenje imena i znakovlja Sveučilišta

Članak 3.

Sveučilišna i akademska zajednica dužna je poštivati ugled Sveučilišta i ne nanositi štetu ugledu Sveučilišta.

Korištenje imena i znakovlja Sveučilišta dopušteno je u području institucionalnih aktivnosti Sveučilišta. Svako drugo korištenje, pa i indirektno, dopušteno je samo ako je ovlašteno od nadležnih tijela Sveučilišta na način i u slučajevima koji su predviđeni važećim aktima Sveučilišta.

TEMELJNA NAČELA

Članak 4.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su u nastavnom, znanstvenom, umjetničkom, stručno-administrativnom radu, međuljudskim odnosima, javnim nastupima i javnom djelovanju promicati ili poštivati vrijednosti kršćanske etike i katoličkog nauka, znanstveno-istraživačku čestitost, poštivati ljudska prava, integritet i dostojanstvo osobe, načela jednakosti i pravednosti, akademske slobode i profesionalno ponašanje te važeće zakone i propise.

Poštivanje ljudskih prava, integriteta i dostojanstva osobe

Članak 5.

Članove sveučilišne zajednice treba poštivati kao osobe te poštivati njihov život, integritet i dostojanstvo.

Sveučilište se zalaže za stvaranje i održavanje uvjeta rada u svrhu zaštite psihofizičkog integriteta članova sveučilišne zajednice i za poštivanje njihove osobnosti, izbjegavajući bilo kakav nezakonit utjecaj ili nepotrebno uznemiravanje.

Članovima sveučilišne zajednice mora biti osigurano pravo na privatnost te uvjeti nesmetanog profesionalnoga razvoja i usavršavanja u skladu s osobnim mogućnostima.

Poštivanje zakona i propisa

Članak 6.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su poštivati važeće akte Sveučilišta, Apostolsku konstituciju o katoličkim sveučilištima *Ex corde Ecclesiae*, zakone kojima se uređuje područje rada i djelovanja te ostale zakone i propise.

Sveučilište je dužno članove sveučilišne zajednice upoznavati sa zakonima, propisima, aktima i njihovim izmjenama i dopunama.

Jednakost i pravednost

Članak 7.

Članovima sveučilišne zajednice potrebno je osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

Akadska sloboda

Članak 8.

Na Sveučilištu su zajamčene akademske slobode članova akademske zajednice. Akademska sloboda obuhvaća slobodu znanstvenog istraživanja i stvaralaštva, poučavanja, međusobne suradnje i udruživanja.

Članovi akademske zajednice u svojem nastavnom, znanstvenom, istraživačkom, umjetničkom i odgojnom radu moraju poštivati temeljne odrednice Katoličke Crkve vezane uz status i poslanje

katoličkih sveučilišta, posebice na temelju odrednica Apostolske konstitucije o katoličkim sveučilištima *Ex corde Ecclesiae*.

Profesionalno ponašanje

Članak 9.

Od članova sveučilišne zajednice očekuje se odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavanje obveza na Sveučilištu te poštivanje načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, ljubaznosti i tolerancije.

NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

Diskriminacija i uznemiravanje

Članak 10.

Na Sveučilištu nije dozvoljen nikakav oblik izravne ili neizravne diskriminacije koji bi počivao na etničkom, nacionalnom, vjerskom, političkom, socijalnom, imovnom, obrazovnom, društvenom, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu i spolnoj osnovi pri čemu se diskriminacijom ne smatraju zastupanja vrijednosti, ponašanja i odnosa utemeljenih na moralnim i etičkim načelima nauka Katoličke Crkve.

Nije prihvatljiv nikakav oblik uznemiravanja među članovima sveučilišne zajednice kojemu bi cilj bio ili bi stvarno predstavljao povredu dostojanstva osobe, i uzrokovao strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Spolno uznemiravanje

Članak 11.

Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili fizičko neželjeno ponašanje spolne naravi.

Zloraba položaja i nepotizam

Članak 12.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su protiviti se svakom obliku zlorabe položaja i nepotizmu.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su postupati po načelu pravednosti i jednakosti u odnosu na ostale članove sveučilišne zajednice i ne davati prednost jednom članu na štetu onih članova sveučilišne zajednice koji su objektivno zaslužniji.

Nedopustiv je svaki oblik nepotizma, odnosno postupanja kojim se srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje su jednako ili bolje osposobljene.

Postupci kojima se u javnosti narušava ugled Sveučilišta

Članak 13.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su u javnosti promicati i štiti ugled Sveučilišta.

Nije dopušteno djelovati u ime Sveučilišta i davati javne izjave ili izjave upućene javnosti, osim po ovlasti čelnika Sveučilišta.

Odijevanje na Sveučilištu

Članak 14.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su poštivati pravila i načine odijevanja na Sveučilištu, imajući u vidu dostojanstvo ljudske osobe, narav Sveučilišta te ljudske i kršćanske vrijednosti koje Sveučilište promovira.

Studenti Sveučilišta su prilikom pohađanja nastave kao i kod polaganja ispita dužni imati u vidu dostojanstvo i narav ustanove na kojoj studiraju.

Povjerljive informacije

Članak 15.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su:

- poštivati diskreciju osoba ili subjekata čije povjerljive informacije posjeduje Sveučilište
- suzdržati se od objavljivanja poslovnih tajna, zaštićenih podataka ili povjerljivih informacija do kojih se došlo za vrijeme obavljanja djelatnosti na Sveučilištu.

Korištenje sveučilišnih resursa, usluga i prostora

Članak 16.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su postupati po načelu dobrog gospodarenja, odnosno čuvati imovinu i prostor Sveučilišta od oštećenja ili otuđenja.

Korištenje informatičkih aplikacija

Članak 17.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su koristiti se informatičkom opremom Sveučilišta koja se nalazi u prostoru Sveučilišta ili koju su preuzeli na korištenje u izvršavanju radnih obveza sukladno važećim aktima i uputama.

PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOST

Obveze nastavnika

Članak 18.

Nastavnici su dužni u izvršavanju obveza postupati sukladno zakonima, važećim aktima Sveučilišta i ovom Etičkom kodeksu te sudjelovati u aktivnostima tijela Sveučilišta u duhu služenja i vjernosti Sveučilištu.

Odgovorne osobe u akademskoj zajednici dužne su nastojati izbjeći svako djelo ili ponašanje koje bi moglo ugroziti redovno i korisno djelovanje akademske zajednice.

Nastavnici su dužni surađivati kako bi se odluke Sveučilišta i obrazovnih i istraživačkih struktura u kojima sudjeluju i/ili pripadaju provodile sukladno načelima nepristranosti, jednakosti, ekonomičnosti, učinkovitosti, jednostavnosti, točnosti, javnosti i transparentnosti.

Članak 19.

Nastavnici su dužni poštivati osobnost studenata te poticati osjećaj odgovornosti i samodiscipline studenata u upravljanju vlastitim tijekom studiranja na Sveučilištu.

Posebna pažnja posvećuje se studentima s invaliditetom i općenito svima onima koji su potrebiti posebne skrbi te studentima iz stranih zemalja koji se nalaze u otežanoj situaciji.

Nastavnici su dužni primjereno komunicirati sa studentima te negovati profesionalni međusobni odnos.

Nastavnici su dužni koristiti se svakom prikladnom mjerom s ciljem da pridonese učinkovitosti i efikasnosti obrazovnih aktivnosti te se posebno zalagati za:

- pružanje adekvatne potpore studentima, odnosno ukazivanje na pogreške i poticanje na usavršavanje i učenje
- korektno i točno ispunjavanje svih oblika nastave
- jednakost, transparentnost, nepristranost, korektnost u ocjenjivanju znanja i postupcima upisa na Sveučilište
- postizanje i prenošenje visoke razine znanstvenih spoznaja iz svojega predmeta, osiguranje točnosti, preciznosti, reprezentativnosti sadržaja predmeta i primjerene pozicije predmeta unutar programa studija
- obrađivanje tema koje studenti mogu smatrati osobito osjetljivima iz razloga diskriminacije na otvoren, pošten i objektivan način
- osiguranje studentima evaluacije i ocjenjivanja koje je valjano, otvoreno, pravedno i objektivno te pravodobno
- osiguranje transparentnosti i javnosti ispita kao temeljnog jamstva objektivnosti ocjenjivanja
- poštivanje obrazovnih ciljeva, strategije i standarda Sveučilišta u interesu razvoja studenata
- unapređivanje kvalitete nastavnog procesa uzimajući u obzir mišljenje i evaluacije studenata o kompetenciji nastavnika.

Stalno usavršavanje

Članak 20.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su stalno se usavršavati i razvijati nove razine znanja i kompetencija unutar izabраниh područja i poslova koje obavljaju.

Prava studenata

Članak 21.

Studenti sudjeluju u djelovanju i upravljanju Sveučilišta putem studentskih predstavnika u tijelima Sveučilišta.

Izabrani studentski predstavnici sudjelovanjem u tijelima Sveučilišta prenose zahtjeve studenata, djeluju te razvijaju i promiču prava studenata Sveučilišta.

Odnos između sveučilišnih udruga i/ili između studentskih pokreta počiva na međusobnom poštivanju, umjerenosti tonova i poštivanju demokratskih načela, osobito tijekom studentskih izbora.

Sveučilište osobito podupire i štiti prava studenata:

- na sudjelovanje u obrazovnom procesu
- na slobodno iznošenje i razmjenu mišljenja i uvjerenja
- na sudjelovanje u raspravama
- na objektivni i pravedan postupak vrjednovanja rada i rezultata rada jednak za sve
- na zaštitu od nasilja, prinude i prijetnji primjenom sile.

Obveze studenata

Članak 22.

Studenti Sveučilišta dužni su pridržavati se obveza utvrđenih zakonima i općim aktima Sveučilišta.

Studenti Sveučilišta za nepridržavanje i/ili neizvršavanje utvrđenih obveza odgovaraju sukladno ovom Etičkom kodeksu, odnosno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti.

Studentima nije dopušteno:

- ometanje i narušavanje izvođenja svih oblika nastave i/ili rada
- nasilničko ponašanje prema studentima, nastavnicima, suradnicima, zaposlenicima i gostima Sveučilišta
- nedopušteno pružanje i primanje pomoći te upotreba nedopuštenih pomagala na završnom ispitu, kolokviju ili drugim oblicima provjere znanja i/ili nastavnim aktivnostima koje se ocjenjuju
- predaja seminarskog, završnog ili diplomskog rada čiji je sadržaj djelo drugog studenta ili treće osobe te prepisivanje dijela ili cijelog seminarskog ili diplomskog rada i/ili bilo kojeg drugog pismenog uratka koji se ocjenjuje, odnosno nepoštivanje autorskih prava i intelektualnog vlasništva
- lažno predstavljanje na završnom ispitu ili drugim oblicima provjere znanja
- korištenje tuđeg elektroničkog identiteta ili davanje na korištenje vlastitog elektroničkog identiteta drugim osobama
- iznošenje neistina o radu Sveučilišta, kao i istupi u javnosti kojima se narušava ugled Sveučilišta
- nuđenje, uzimanje, davanje novca ili drugih usluga radi ishođenja potvrda o izvršenju obveza u nastavi i izvan nastave.

Provedba nastavnog i znanstvenog rada

Članak 23.

Na Sveučilištu su nastavni, znanstveni i istraživački rad nedjeljiva cjelina.

Članovi akademske zajednice dužni su poštovati načela znanstveno-istraživačke čestitosti i kompetentnosti te se pridržavati važećih zakonskih i podzakonskih propisa te etičkih propisa za pojedine struke u provedbi nastavnog i znanstvenog rada

U planiranju znanstvenog istraživanja potrebno je razmotriti etičku prihvatljivost istraživanja te planirati istraživanje tako da se mogući rizik i šteta za sudionike istraživanja i sve skupine na koje bi istraživanje i njegovi rezultati mogli imati učinka svedu na najmanju moguću mjeru.

Prije početka provedbe znanstvenog ili stručnog istraživanja u koje je uključen čovjek i/ili rad sa životinjama i/ili drugim živim i/ili neživim organizmima, članovi akademske zajednice dužni su zatražiti i dobiti Odluku o usklađenosti istraživanja s Etičkim kodeksom Sveučilišta i drugim primjenjivim etičkim načelima i normama (npr. sadržanim u međunarodnim dokumentima, etičkim kodeksima pojedinih struka i profesija).

Za rješavanje etičkih pitanja istraživanja u okviru izvođenja oblika nastave (predavanja, seminara, vježbi) izrade seminarskog, završnog ili diplomskog rada studenata, Etičko povjerenstvo Sveučilišta može imenovati radna tijela (povjerenstva za rješavanje etičkih pitanja fakulteta/odjela) koja djeluju u okviru pojedine sveučilišne sastavnice.

Članovi akademske zajednice dužni su voditi dokumentaciju o provedenim istraživanjima i izvorima podataka (npr. dnevnik rada, laboratorijski dnevnik, terenski dnevnik i slično) te sve materijale (npr. audio, foto i video zapise, originalne datoteke koje su dobivene radom nekog uređaja, fizičke zbirke bilo kojeg tipa i slično) na kojima se podatci temelje pohraniti i čuvati u razdoblju koje je određeno etičkim propisima pojedine struke, a ne kraće od 5 godina od prikupljanja podataka. Izvorni podatci pohranjuju se i čuvaju tako da se spriječi njihov gubitak, uništavanje, pristup neovlaštenim osobama, razotkrivanje povjerljivih i tajnih podataka te mogućnost njihove zlouporabe.

Predmnijeva se da su rezultati znanstvenog rada temeljeni na ispravnim obradama prikupljenih podataka te da su u skladu sa znanstvenom metodologijom pojedine struke dok se ne dokaže suprotno.

Predmnijeva se da izvještavanje o rezultatima znanstvenog rada u bilo kojem obliku dosljedno odgovara obavljenom znanstvenom radu te da ni u najmanjoj mjeri ne postoji izmišljanje, namjerno mijenjanje, izostavljanje, netočno tumačenje i/ili plagiranje podataka i rezultata znanstvenog rada dok se ne dokaže suprotno. Ako član akademske zajednice koji je objavio rezultate znanstvenog rada naknadno utvrdi nenamjernu pogrešku u svojim rezultatima, dužan je poduzeti potrebne mjere kako bi utvrđenu pogrešku ispravio te o tome obavijestiti čelnika sastavnice na kojoj je član akademske zajednice raspoređen.

Kolegijalnost u nastavnom i znanstvenom radu

Članak 24.

Član akademske zajednice može biti autor u publikacijama koje su proizišle iz njegova samostalnog rada i koautor u publikacijama u čijem je nastanku dao značajan intelektualni doprinos.

Član akademske zajednice dužan je navesti kao koautore u publikacijama osobe koje su u njihovom nastanku dale značajan intelektualni doprinos ili na drugi način priznati doprinos osoba koje su pridonijele publikaciji.

Svi članovi akademske zajednice jamče za točnost i čestitost u navođenju izvora koje se u publikacijama koriste.

Mentorski odnos u nastavnom i znanstvenom radu mora počivati na međusobnom uvažavanju i poštivanju bez zlouporabe nadređenosti mentorskog položaja. Koautorstvo na publikacijama proizašlim iz mentorskog odnosa mora odražavati stvarni intelektualni doprinos sudionika.

Svaki član akademske zajednice može za znanstveni rad koristiti materijalne i nematerijalne resurse koji su financirani iz sredstava Sveučilišta, u skladu s prioritetima i mogućnostima Sveučilišta.

Svaki član akademske zajednice dužan je odgovorno postupati prema prostorima i opremi za znanstveno-istraživački rad.

Zaštita sudionika istraživanja

Članak 25.

Članovi akademske zajednice dužni su u znanstvenom i istraživačkom radu štititi prava i dobrobit sudionika, izbjegavati sve postupke koji mogu sudionike izložiti nepotrebnom riziku i šteti bilo koje vrste i jamčiti povoljan omjer koristi/rizika za sudionike te voditi računa o zaštiti i tajnosti podataka o sudionicima istraživanja, odnosno pojedincima i/ili ustanovama koje sudjeluju u istraživanju ili na koje se podatci odnose.

Članovi akademske zajednice dužni su poštivati odgovarajuće međunarodne i nacionalne zakone i pravilnike te etičke smjernice i kodekse svojih struka o zaštiti sudionika istraživanja.

U istraživanjima s ljudima potrebno je priskrbiti informirane pristanke pojedinca za sudjelovanje u istraživanju i/ili zakonskih skrbnika i suglasnosti ustanova na kojima će se istraživanje provoditi. Priskrbivanje informiranog pristanka za sudjelovanje u istraživanju dobiva se u skladu s dobrom istraživačkom praksom te s zakonskim aktima i/ili etičkim propisima pojedine struke.

Sudionicima istraživanja potrebno je ponuditi mogućnost dobivanja informacija o rezultatima i zaključcima istraživanja po njegovom završetku te pojašnjenje nedoumica i nejasnoća koje imaju o istraživanju.

Članovi akademske zajednice koji sudjeluju u znanstvenom radu i istraživanjima koja se provode na životinjama, zaštićenim vrstama, potencijalno patogenim i patogenim organizmima moraju se pridržavati svih zakona i konvencija koje reguliraju rad s takvim vrstama, odnosno organizmima.

Nepoštenje i prijevara u nastavnom i znanstvenom radu

Članak 26.

U nastavnom i znanstvenom radu nije dopušten:

- bilo koji oblik izmišljanja, krivotvorenja i plagiranja, odnosno prikazivanja tuđih uradaka, ideja ili rezultata kao vlastitih u nastavnom i znanstvenom radu
- objavljivanje kao originalnih onih rezultata koju su već ranije objavljeni, osim kad je to službeno drugačije regulirano uz jasno navođenje izvorne publikacije

- nezasluženo pripisivanje autorstva ili koautorstva osobama koje nisu intelektualno pridonijele publikaciji, pripisivanje autorstva ili koautorstva osobama bez njihova znanja i pristanka te uskraćivanje autorstva ili koautorstva osobama koje su intelektualno pridonijele publikaciji
- namjerno netočno ili naklono citiranje literature
- namjerno iskrivljeno i neistinito obavješćavanje o stanju vlastitih nastavnih i znanstvenih publikacija (na primjer „prihvaćen za objavljivanje“ ako to nije istina)
- onemogućavanje rada drugih članova akademske zajednice, znanstvenih skupina i drugih namjernim oštećivanjem ili uništavanjem materijala, podataka, prostora i opreme za znanstveni rad.

Recenziranje

Članak 27.

Član akademske zajednice koji dobije na recenziju znanstvene, znanstvo-istraživačke i/ili stručne projekte i radove ili druge uratke koji podliježu autorskim pravima dužan je poštovati tajnost podataka i autorska prava pojedinca čije uratke recenzira, odnosno dužan je postupati u skladu s pravilima koje traži recenzentski postupak.

Sukob interesa

Članak 28.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su izbjegavati sukobe interesa, tj. skrivene, posredne ili neposredne, znanstvene, financijske ili druge interese koji bi mogli izazvati pristranost u njihovom radu. Sukobe interesa mogu uzrokovati obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, partnerski odnosi, direktna znanstvena i/ili poslovna suradnja ili kompetencija, osobni antagonizam i drugo.

Svaki potencijalni sukob interesa koji nije moguće izbjeći nužno je na primjeren način obznaniiti kako bi javnost bila upoznata s činjenicama potrebnim za procjenu rada.

Član sveučilišne zajednice koji se nalazi u ulozi da vrjednuje ili u uvjetima da utječe na odluke o financiranju istraživačkih i drugih projekata, dužan je osigurati najveću moguću transparentnost u postupcima i ishodima vrednovanja te upoznati predlagачe sa slabim i jakim stranama njihovih projektnih prijedloga ili zahtjeva za financiranje.

Član sveučilišne zajednice koji se nalazi u poziciji sukoba interesa, osobnog ili koji se tiče njegovih suradnika i studenata, dužan je suzdržati se od odluka ili sudjelovanja u odlukama o financiranju istraživačkih i drugih projekata.

Darovi dobavljača, savjetodavaca i općenito trećih osoba

Članak 29.

Članovima sveučilišne zajednice nije dopušteno iznuđivati darove ili pogodnosti te su dužni odbiti nesimbolične darove ili pogodnosti koje bi mogle utjecati, čak i samo indirektno, na obnašanje sveučilišnih dužnosti.

Spontani darovi i usluge umjerene ekonomske vrijednosti u okviru kulturalnih susreta, posjeta ili javnih znanstvenih skupova dopušteni su, uz uvjet da njihovo prihvaćanje ne utječe na obnašanje sveučilišnih dužnosti.

Članovima sveučilišne zajednice nije dopušteno uzimati ili obećavati novac ili druge usluge u odnosima s dobavljačima i savjetodavcima.

Odnos s institucijama, strankama, pokretima i udrugama

Članak 30.

Sveučilište ne daje nikakve direktne ili indirektne doprinose političkim strankama, pokretima i udrugama kao ni njihovim predstavnicima i kandidatima. Odnosi s javnim službama, državnim dužnosnicima kao i s osobama koje su uključene u javne službe trebaju se odvijati na strogo poštivanju zakona i pravila te se ni na koji način ne smije naškoditi integritetu i dobrom glasu Sveučilišta.

Sveučilište vodi brigu o odnosima s javnim službama prema kojima se odnosi korektno i profesionalno. U slučaju da članovi sveučilišne zajednice sudjeluju u nekim javnim događajima, dužni su u potpunosti poštivati zakone kao i pravilno trgovačko poslovanje, izbjegavajući bilo kakvo navođenje administrativnih službi da djeluju na štetu Sveučilišta.

Zapošljavanje

Članak 31.

Na osnovi zakona, važećih akata i odluka tijela Sveučilišta provodi se natječajni postupak radi zapošljavanja potrebnog broja nastavnika i ostalog osoblja, poštujući pravo jednakosti za sve pristupnike.

Ostalo osoblje

Članak 32.

Organizacija i izvođenje stručnih, administrativno-tehničkih i pomoćnih poslova na Sveučilištu temelji se na načelima zakonitosti, transparentnosti, nepristranosti i izvrsnosti te u skladu s načelom jednakih mogućnosti, sudjelovanja u definiranju ciljeva rada, vrjednovanja vještina i sposobnosti, optimalnog korištenja znanja zaposlenih, opreme i materijala, sigurnosti na radnom mjestu te stvarne raspodjele odgovornosti.

Sveučilište se obvezuje usvojiti kriterije zasluga, nadležnosti i profesionalnosti za bilo koju odluku koja se odnosi na radne odnose zajedno s osobljem čijim se uslugama koristi i zaposlenicima u cjelini.

Osposobljavanje i usavršavanje osoblja

Članak 33.

Sveučilište na osnovi planova i važećih akata omogućuje osoblju osposobljavanje i napredovanje na raznim skupovima, konferencijama, kongresima, tečajevima, seminarima, radionicama, studijskim boravcima i poslijediplomskim studijima.

Dužnosti osoblja

Članak 34.

Dužnosti su osoblja:

- uredno ispunjavati obveze propisane zakonima, aktima Sveučilišta i pojedinačnim ugovorima o radu
- usmjeravati svoje djelovanje prema načelima profesionalnosti, transparentnosti, poštenja i iskrenosti, pridonoseći ostvarivanju ciljeva Sveučilišta
- stručno i profesionalno voditi svu dokumentaciju koja se odnosi na njihove aktivnosti te je pohranjivati sukladno važećim propisima
- poznavati i poštivati postupke rada propisane važećim aktima.

Sukob interesa u radu osoblja

Članak 35.

Osoblje je dužno kod pojave osobnog, aktualnog ili potencijalnog sukoba interesa o tome pravodobno obavijestiti nadređenoga.

Od osoblja se očekuje da se ne koristi za svoju dobit prilikama koje su mu poznate zbog obavljanja radnih dužnosti.

ETIČKO POVJERENSTVO I POSTUPAK PRED POVJERENSTVOM

Članak 36.

Etičko povjerenstvo je sastavno tijelo Hrvatskog katoličkog sveučilišta koje ima dvojaku ulogu u svom djelovanju. Prva se odnosi na institucionalno djelovanje u kojoj na zahtjev rektora donosi mišljenje o tome jesu li prekršena etičko-moralna načela i vrijednosni sustav sadržan u Etičkom kodeksu Sveučilišta. Druga se odnosi na znanstveno-istraživački rad u kojoj na osnovu predloženih istraživanja procjenjuje usklađenost s Etičkim kodeksom Sveučilišta, načelima istraživačke etike i znanstveno-istraživačkom praksom čestitošću.

Izbor Etičkog povjerenstva

Članak 37.

Etičko povjerenstvo Sveučilišta imenuje Senat na prijedlog rektora. Etičko povjerenstvo sastoji se od neparnog broja članova. Članovi Etičkog povjerenstva su: po jedan predstavnik sa svake sveučilišne sastavnice, predstavnik Katedre za teologiju, predstavnik studenata i drugi članovi koje rektor predloži.

Predstavnika studenata bira Studentski zbor iz redova redovitih studenata diplomskih studija na vrijeme od dvije godine. Mandat predstavniku studenata prestaje ako student prije isteka mandata završi studij, odustane od studija ili na drugi način prestane studirati na Sveučilištu.

Predsjednika Etičkog povjerenstva i zamjenika predsjednika Etičkog povjerenstva izabiru između sebe članovi novoimenovanog Povjerenstva na prvoj konstituirajućoj sjednici. Prvu konstituirajuću sjednicu saziva rektor Sveučilišta, a na prijedlog predsjednika prethodnog saziva Etičkog povjerenstva predlaže novog.

Etičko povjerenstvo dužno je donositi Odluke i/ili Mišljenja sukladno zakonima, ovom Etičkom kodeksu i etičkim propisima za pojedine struke te Poslovniku o svom radu.

Mandat članova Etičkog povjerenstva, osim predstavnika studenata, traje tri (3) godine počev od dana imenovanja.

Etičko povjerenstvo, za rješavanje etičkih pitanja istraživanja u okviru izvođenja oblika nastave (predavanja, seminara, vježbi), izrade seminarskog, završnog ili diplomskog rada studenata pojedine sveučilišne sastavnice imenuje na prijedlog stručnog vijeća sveučilišne sastavnice. Povjerenstvo za rješavanje etičkih pitanja fakulteta/odjela koje se sastoji od tri (3) člana, predsjednika i dva člana.

Mandat članova Povjerenstva za rješavanje etičkih pitanja fakulteta/odjela traje tri (3) godine počev od dana imenovanja.

Za slučaj da nekom članu prestane mandat prije vremena, novoizabrani član i njegov zamjenik dovršavaju mandat svoga prethodnika.

Postupak pred Etičkim povjerenstvom

Članak 38.

Etičko povjerenstvo donosi mišljenje o tome jesu li prekršena etičko-moralna načela i vrijednosni sustav sadržan u Etičkom kodeksu Sveučilišta.

Na pisani obrazloženi zahtjev nastavnika, ostalog osoblja ili studenata Sveučilišta, vanjskih suradnika i suradnika izvan Sveučilišta, rektor Sveučilišta pokreće postupak za utvrđivanje povrede Etičkog kodeksa Sveučilišta. Zahtjev s cjelovitom dokumentacijom rektor upućuje Etičkom povjerenstvu.

Nakon što provede postupak utvrđivanja povrede Etičkog kodeksa, Etičko povjerenstvo sastavit će izvješće o provedenom postupku utvrđivanja povrede Etičkog kodeksa i prijedlog zaključaka o utvrđenoj povredi Etičkog kodeksa. Etičko povjerenstvo donosi odluke sukladno ovom Etičkom kodeksu posebno vodeći računa o diskreciji osoba i čimbenika koji su uključeni u postupak.

Etičko povjerenstvo dostavit će prijedlog zaključka o utvrđenoj povredi Etičkog kodeksa strankama u postupku, koje zatim imaju pravo žalbe na prijedlog zaključka.

Ako je protiv prijedloga zaključka o utvrđenoj povredi Etičkoga kodeksa uložena žalba, Etičko povjerenstvo razmotrit će žalbu i izmijeniti prijedlog svojeg zaključka ako je žalba utemeljena te donijeti završno izvješće o provedenom postupku utvrđivanja povrede Etičkog kodeksa i prijedlog zaključka o utvrđenoj povredi Etičkoga kodeksa.

Etičko povjerenstvo svoje mišljenje dostavlja rektoru Sveučilišta kao podnositelju zahtjeva i onomu na koga se zahtjev odnosi.

Rektor će donijeti odluku o utvrđenoj povredi Etičkog kodeksa te o tome izvijestiti Senat Sveučilišta.

Postupak pred Povjerenstvom za rješavanje etičkih pitanja fakulteta/odjela

Članak 39.

U planiranju znanstvenog ili stručnog istraživanja studenata u okviru izvođenja oblika nastave (predavanja, seminara, vježbi) izrade seminarskog, završnog ili diplomskog rada studenata, studenti su u suradnji s predmetnim nastavnikom i/ili mentorom dužni razmotriti usklađenost istraživanja s Etičkim kodeksom Sveučilišta i drugim primjenjivim etičkim normama te planirati istraživanje tako da se mogući rizik i šteta za sudionike istraživanja i sve skupine na koje bi istraživanje i njegovi rezultati mogli imati učinka svedu na najmanju moguću mjeru.

Prije početka provedbe istraživanja predviđenog u okviru izvođenja oblika nastave (predavanja, seminara, vježbi) izrade seminarskog, završnog ili diplomskog rada u koje je uključen čovjek i/ili rad sa životinjama i/ili drugim živim ili neživim organizmima, student se treba obratiti predmetnom nastavniku i/ili mentoru koji će ukoliko se pokaže potrebnim proslijediti prijedlog istraživanja Povjerenstvu za rješavanje etičkih pitanja fakulteta/odjela.

Povjerenstvo za rješavanje etičkih pitanja fakulteta/odjela donosi mišljenje o usklađenosti predloženih istraživanja s etičko-moralnim načelima i vrijednosnim sustavom sadržanim u Etičkom kodeksu Sveučilišta kao i o usklađenosti s drugim primjenjivim etičkim normama koju potpisuje predsjednik.

Povjerenstvo za rješavanje etičkih pitanja fakulteta/odjela podnosi Etičkom povjerenstvu Sveučilišta izvješće o svom radu dva puta godišnje uz priložene zapisnike s održanih sjednica, prvo do 15. ožujka i drugo do 15. listopada tekuće godine i za svoj rad odgovorno je Etičkom povjerenstvu Sveučilišta. Ukoliko se u radu Povjerenstva za rješavanje etičkih pitanja fakulteta/odjela pojave pitanja za rješavanje izvan njegove nadležnosti, o istom je dužno obavijestiti Etičko povjerenstvo.

Povjerenstvo za rješavanje etičkih pitanja fakulteta/odjela dužno je donositi mišljenja sukladno zakonima, ovom Etičkom kodeksu, etičkim propisima za pojedine struke i Poslovniku o radu Etičkog povjerenstva.

OSTVARIVANJE ETIČKOG KODEKSA

Članak 40.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su:

- upoznati se s Etičkim kodeksom koji je donio Senat Sveučilišta
- usvojiti pravila ponašanja propisana Etičkim kodeksom
- održavati važeći Etički kodeks kao prikladno etičko pravilo ponašanja.

Članovi sveučilišne zajednice dužni su po saznanju upozoriti na povrede Etičkog kodeksa Sveučilišta.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 41.

Izmjene i dopune ovog Etičkog kodeksa donose se na istovjetan način na koji je Etički kodeks donesen.

Članak 42.

Ovaj Etički kodeks – pročišćeni tekst stupa na snagu osam (8) dana od objave na Oglasnoj ploči Sveučilišta.

Danom početka primjene ovog Etičkog kodeksa prestaju važiti odredbe Etičkog kodeksa od 6. lipnja 2017. godine i sve izmjene i dopune navedenog Etičkog kodeksa.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb, 22. rujna 2021.

REKTOR

prof. dr. sc. Željko Tanjić

Izvori korišteni pri izradi ovog Etičkog kodeksa:

1. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju
2. Zakon o suzbijanju diskriminacije
3. Zakon o radu
4. Apostolska konstitucija *Ex corde Ecclesiae*
5. Statut Hrvatskog katoličkog sveučilišta
6. Pravilnik o ustroju i o radu Sveučilišta
7. Pravilnik o studijima i studiranju Sveučilišta
8. Pravilnik o sustavu osiguranja kvalitete Sveučilišta
9. Etički kodeks L'Università Cattolica del Sacro Cuore, Milano
10. Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci
11. Etički kodeks Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
12. Etički kodeks Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju